

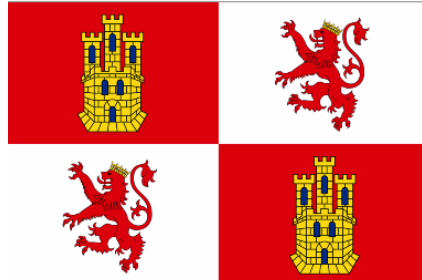
7è Simposi sobre la Descoberta catalana d'Amèrica

(Arenys de Munt, 16 i 17 de novembre del 2007, Sala Municipal)

"El Imperi Català de Carles I, en la iconografia del segle XVI"

CONTEXT POLÍTIC: LA REVOLTA COMUNERA, ELS CASTELLANS CONTRA LA MONARQUIA HISPANICA I IMPERIAL DE CARLES I. (de JUN/1519 a OCT/1522)

La Bandera de Castilla

El "Moviment Comunero" fou una revolta castellana caracteritzada pel rebuig frontal a la política imperial de Carles I. "Castella no té perquè estar sotmesa a les Polítiques imperials, ni tampoc sufragar les despeses del imperi, ja que els diners castellans s'han de destinar exclusivament en defensa dels interessos de Castella". Altres exigències, foren les d'exigir-li al rei que residís permanentment a Castella i que aprengué a parlar la llengua castellana.

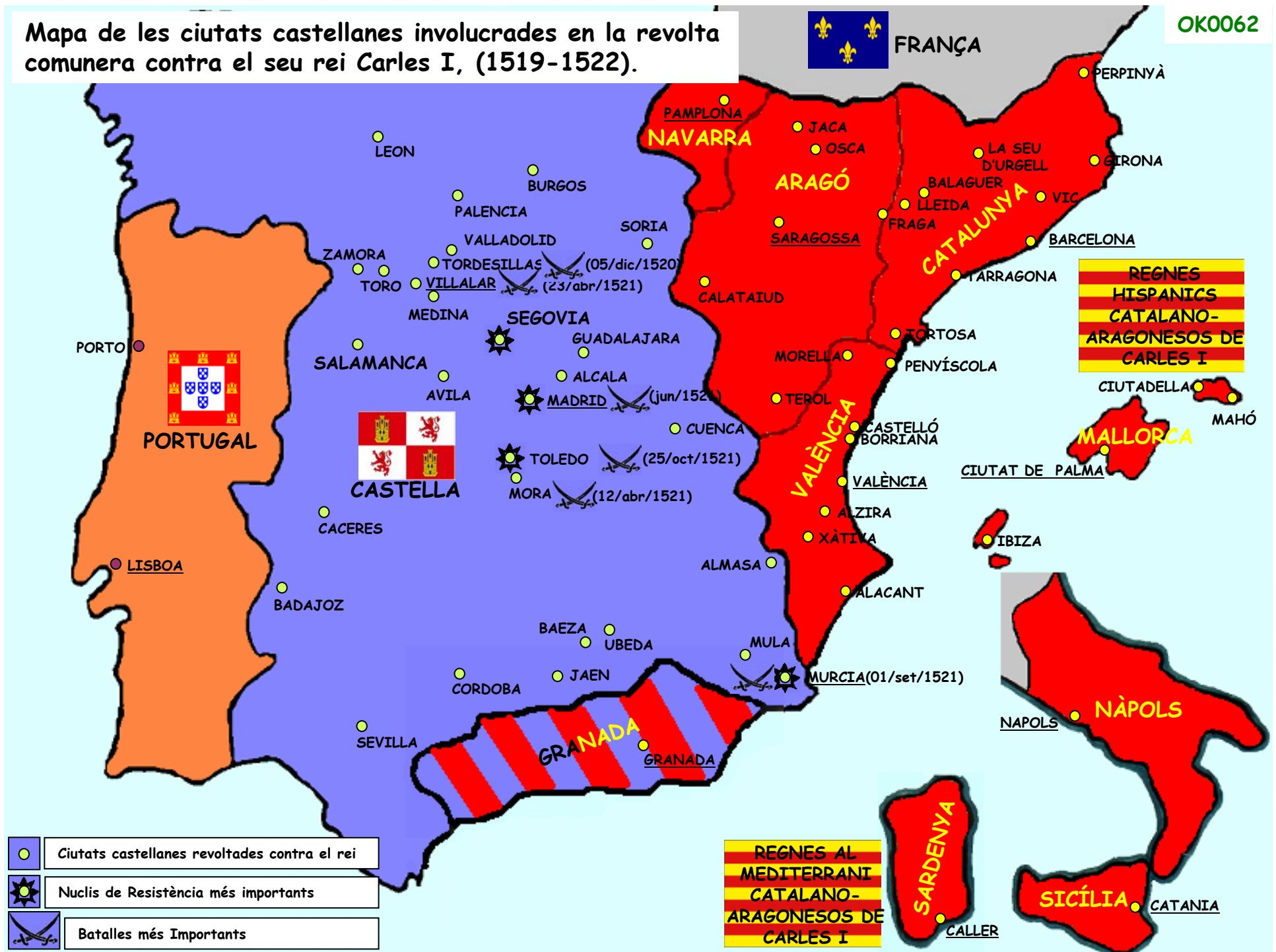
CRONOLOGIA DE FETS DE LA REVOLTA COMUNERA

- 14/MAR/1516. Contra la voluntat del Consell Reial de Castella, del Cardenal Cisneros (regent de Castella) i sense que les Corts de Castella hagin declarat incapaç per regnar a la seva mare "Juana la Loca", el príncep "Carles" es fa proclamar a Flandes rei de Catalunya, Aragó, València, ... i de Castella.
- 7/FEB/1518. Carles jura els "fueros y libertades de Castilla"
- 12/GEN/1519. Mort de l'emperador Maximilià.
- 28/JUN/1519. Carles és elegit emperador després de comprometre's al pagament de grans quantitats de diners als Set prínceps candidats alemanys... Els diners són demanats als catalans i castellans. Els catalans aporten 250.000 ducats per sufragar les despeses del seu procés de coronació; els castellans es neguen a contribuir.

- 07/NOV/1519. Carta de la ciutat de Toledo a la resta de ciutats castellanes, induint-les a la no obediència a les exigències imperials.
- 19/FEB/1520. Carta de Carles I a la ciutat de Toledo prohibint-lis concertar-se amb altres ciutats castellanes.
- 01/MAR/1520. Carles I arriba a Valladolid.
- 04/MAR/1520. Els habitants de Valladolid intenten evitar per la força la sortida de Carles I cap a les corts de Santiago, que han estat convocades per obtenir els diners necessaris per coronar-se Emperador d'Alemanya.
- 01-03-04/ABR/1520. Amb la negativa de les ciutats de León, Valladolid, Murcia, Zamora i Madrid, Carles I no aconsegueix els tributs necessaris per a la seva coronació a Alemanya. Per aconseguir el seu objectiu, convoca unes noves corts a la Corunya.
- 19/MAI/1520. Carles I aconsegueix aquesta vegada, a les corts de la Corunya, els diners necessaris per a la seva coronació.
- ... Els castellans s'alcen i comencen a lluitar per la seva independència nacional amb una successió de revoltes, sublevacions, lluites i batalles ...
- El 01/OCT/1522 i després d'un any i mig de dura repressió, el Rei Carles promulga a Valladolid un perdó parcial als involucrats en la revolta del "Moviment Comunero". Queden exclosos d'aquest perdó una llista de 293 personalitats, entre les quals i havien caps militars, procuradors, funcionaris de la "junta" i destacats eclesiàstics comuns.

Mapa de les ciutats castellanes involucrades en la revolta comunera contra el seu rei Carles I, (1519-1522).

OK0062

Si varen ser Castella i les ciutats Castellanes les que revoltant-se, entre el 1519 i 1522, buscaven la independència vers el sistema imperial del Rei Carles I, són moltes les preguntes que algun historiador oficial espanyol/castellanista ens podria contestar:

- Com quadre aquest context polític, amb el protagonisme exclusiu de Castella i dels Castellans en les gestes americanes?.
- Com és possible que en aquells anys i successius totes les expedicions militars transoceàniques, per continuar la descoberta i conquesta del continent americà, fossin preparades i armades, en ciutats castellanes i capitanejades per descobridors castellans, però en canvi avalades i finançades per un rei contra el qual hi estaven lluitant?.
- Us imagineu en plena revolta comunera reforçant als vostres enemics, amb diners, vaixells, armes, pilots, cartògrafs...
- Com és que totes aquestes expedicions castellanes, avalades per Carles I, no es van interrompre temporalment?.
- En nom de qui prenien possessió dels nous territoris aquests conquistadors castellans?. En nom de Castella, com ens han dit els historiadors oficials?.
- No resultarà que en aquesta època hauríem de Parlar de l'Imperi Català de Carles I i no pas de l'Imperi Castellà de Carles I?.

Llistat de les expedicions teòricament 100% castellanes en els anys pròxims a la "revolta comunera":

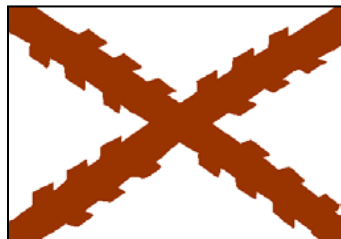
- "Hernan Cortes i 660 soldats tots ells extremerys del regne de Castella, a la conquesta de Mèxic - imperi Azteca -, (1519-1522)?.
- Juan Sebastián el Cano (Guipuscoa de Castella) va donar la 1ª volta al Món, (1518-1522)?.
- Juan Ponce de León (Valladolid, Castella) a la conquesta de La Florida (1521)?.
- Pedro de Alvarado (Badajoz, Castella) a la conquesta de Guatemala (1524)?.
- Francisco Pizarro (Trujillo/Càceres, Castella) a la conquesta del Perú, - Imperi Inca -, (1532-1533).

Perquè, cap de tots aquests descobridors castellans de l'època, no eren nobles, ni se'ls coneixia estudis, ni se'ls coneix una biografia prèvia a la conquesta que vagi més enllà de dos o tres dades absolutament irrellevants del tipus: fills de pagesos humils, de famílies més aviat pobres i de classe baixa?.

Com pot ser que de cop i volta uns "Don Ningú", es converteixen en uns personatges cabdals i de renom que fins i tot acaben signant contractes de descoberta/explotació amb el mateix rei de les espanyes.

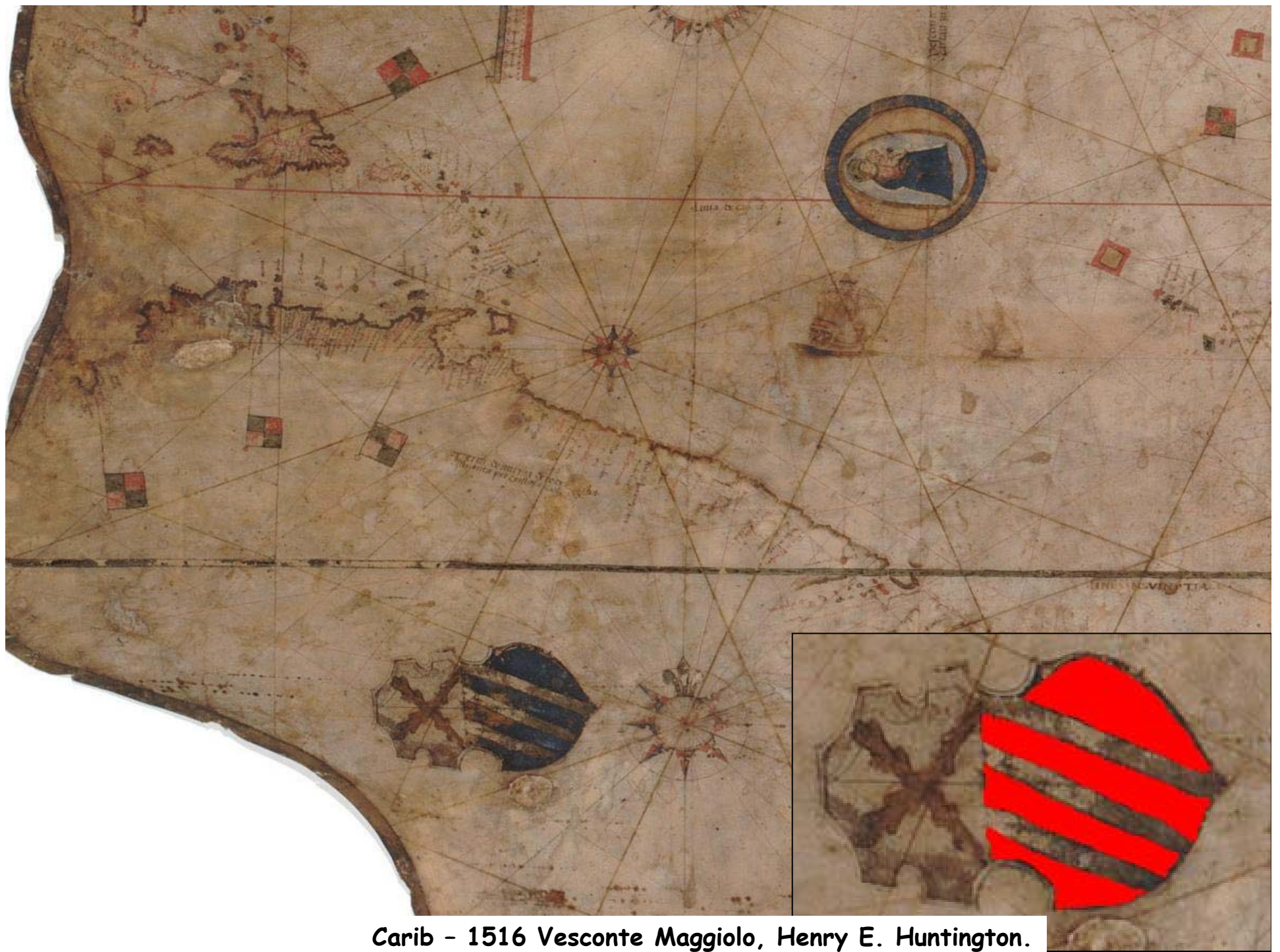
EXEMPLES D'ICONOGRAFIA IMPERIAL CATALANA QUE HAN ESCAPAT, AL LLARG DELS SEGLES, A LA CENSURA HISTORIOGRÀFICA ESPANYOLA

Sols apuntar que en els escuts de possessió on apareixen la Creu de Sant Andreu o de Borgonya dels Austries, la Corona reial i/o l'Àliga Imperial, s'està indicant i/o assenyalant les possessions dels regnes dels quals el monarca n'era sobirà.

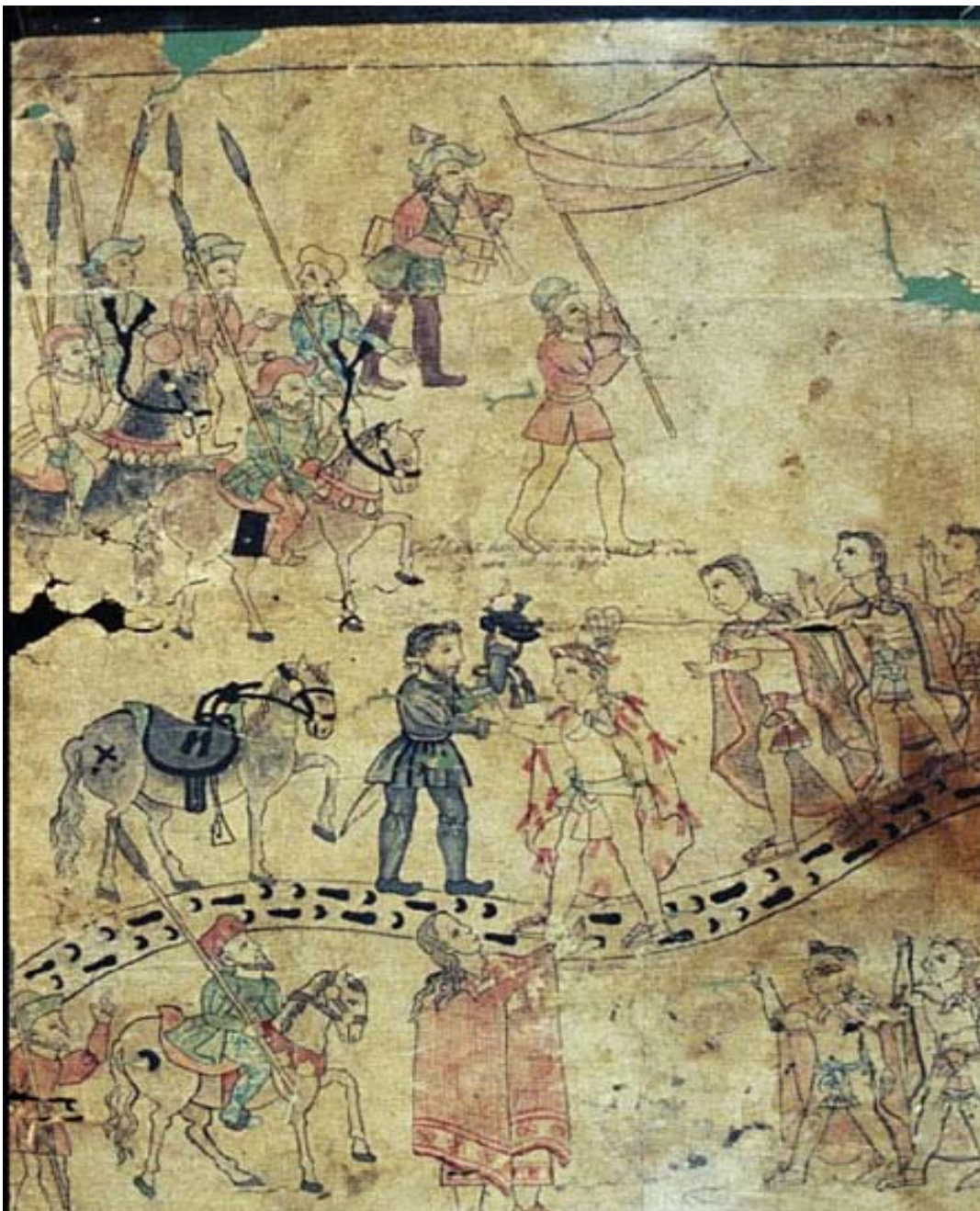
De Bry fill (1594): Indis del Panamà acusats de sodomia i devorats pels gossos de guerra d'en Nuñez de Balboa, al 1513 aprox.

Carib - 1516 Vesconte Maggiolo, Henry E. Huntington.

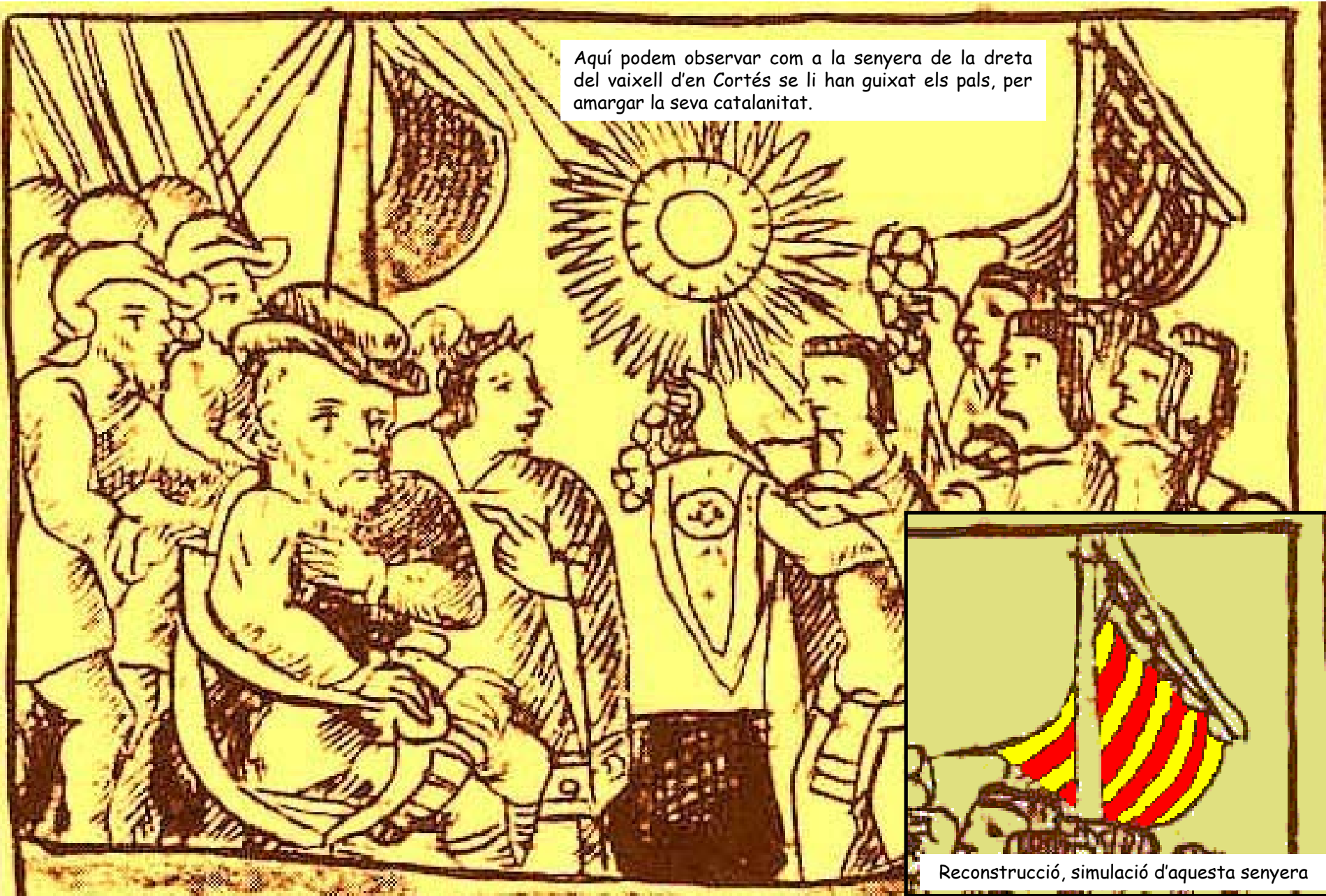

**"CÒDEX AZCATITLAN" (±1550). Ferran Cortés marxant a Tenochtitlan -Ciutat de Mèxic-, al 1519.
(Anotacions en: Nanua i Castellà, Pàg.23 del Còdex, Bibliothèque Nationale de France RCB01282)**

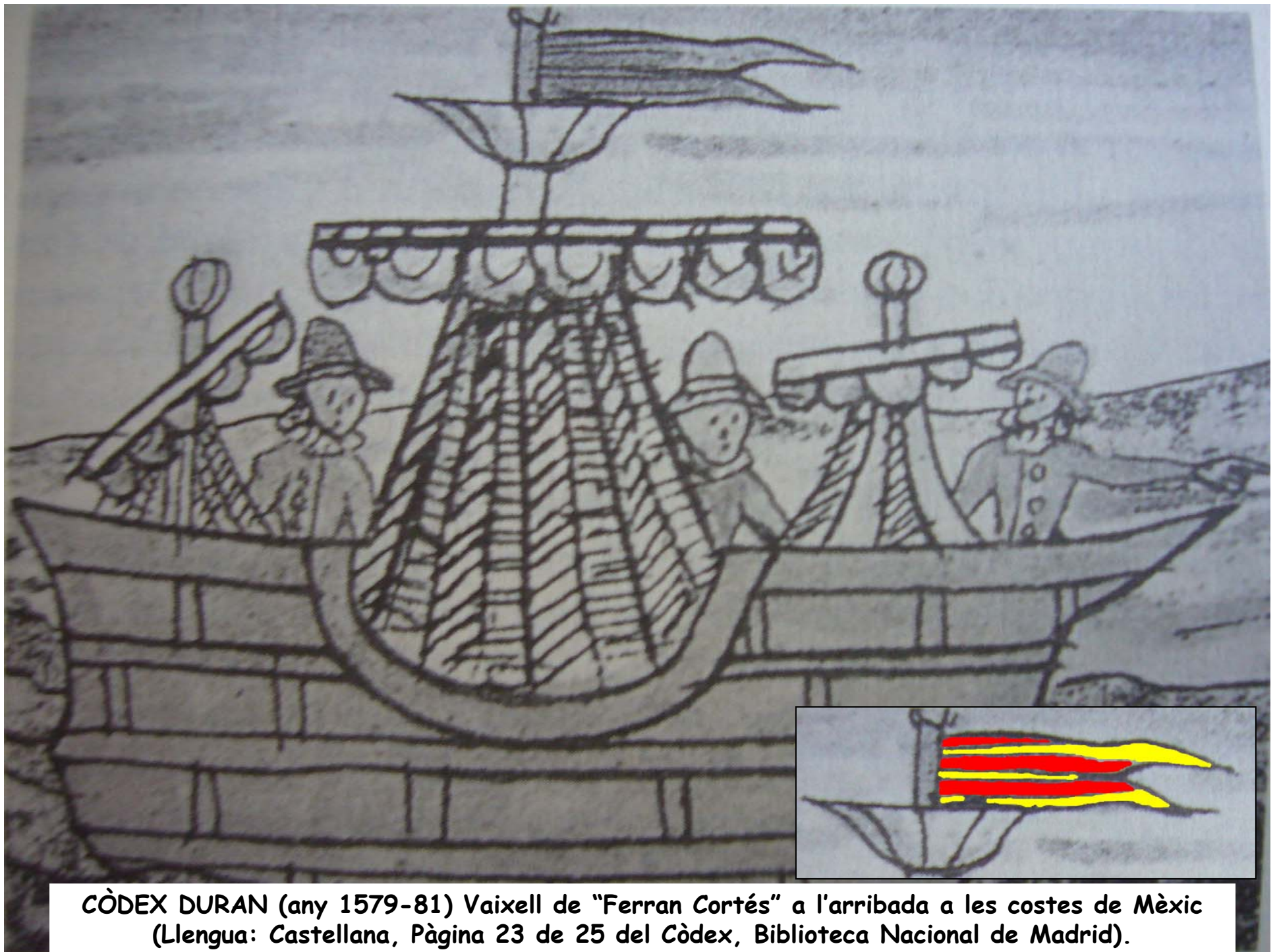
"CÓDEX TLAXCALA" (2ª meitat XVI), "Ferran Cortés" i els "Hispanyols" són rebuts pel cap Tlaxcalteca
(Benson Latin American Collection, University of Texas, Austin)

Aquí podem observar com a la senyera de la dreta del vaixell d'en Cortés se li han guixat els pals, per amargar la seva catalanitat.

Reconstrucció, simulació d'aquesta senyera

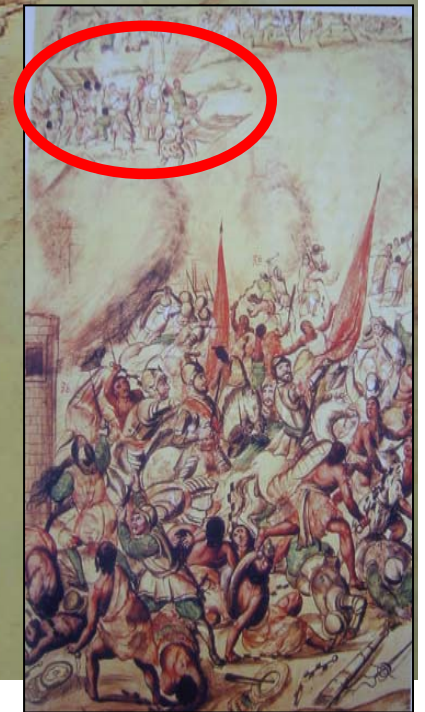
CÒDEX FLORENTINO (any 1564-77), "Els Ambaixadors Asteques pugen al Vaixell d'en Cortés i li ofereixen sumptuosos regals". (Llengua/anotacions en: nahuatl/castellà, Colecció Palatina. Biblioteca Medicea Laurenziana de Florencia Mss 218/20)

CÒDEX DURAN (any 1579-81) Vaixell de "Ferran Cortés" a l'arribada a les costes de Mèxic
(Llengua: Castellana, Pàgina 23 de 25 del Còdex, Biblioteca Nacional de Madrid).

Finals XVII: Indis celebrant la victòria sobre els Hispanyols onejant les senyeres agafades als conquistadors. Forma part d'un dels 24 taulons "enconchadas" dedicats a la representació de diferents passatges de la Conquesta de Mèxic. (Colecciones reales españolas)

Trobada de Cortes amb Moctezuma a Veracruz, 2na meitat del XVII, The Library of Congress

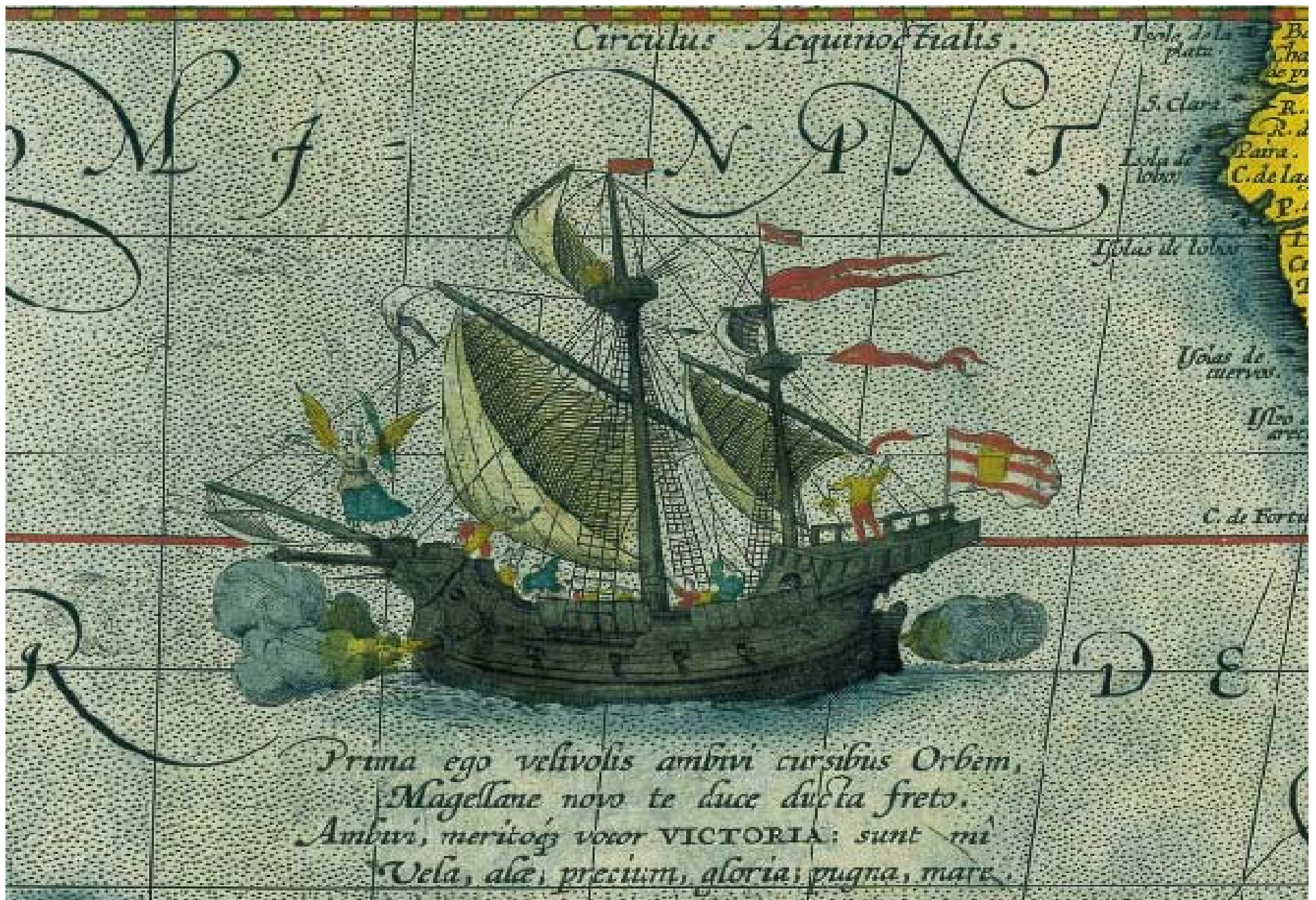

Cortes en la batalla de conquista de Tenochtitlan -Ciutat de Mèxic-, 2na meitat del XVII, The Library of Congress

En l'expedició Catalana de la 1ª circumval·lació al món, (1518-1521)

"COSMOGRAPHIE UNIVERSELLE SELON LES NAVIGATEURS TANT ANCIENS QUE MODERNES" del francès "Guillaume Le Testu", (any 1555). Nau "Victòria" passant pel Cap de Bona Esperança, en la 1ª circumval·lació al Món. En aquell moment, la Nau ja era Comandada per Joan Çacinerà del Canós, (Le Service Historique de l'Armée de Terre (SHAT), Château de Vincennes).

1 Atlas d'Abraham Ortelio (1574): Nau "VICTÒRIA" passant pel Cap de Bona Esperança, en la 1ª circumval·lació al Món

*Lors de son escale aux Philippines, Magellan oublie les épices, but
essentiel de sa mission, pour se mêler imprudemment des conflits de
quelques roitelets locaux. Une alliance avec le roi de Cebu l'entraîne
dans une guerre sur l'île voisine de Mactan. Le 27 avril 1521, il y
tombe dans un quelconque et meurt paré de flèches empoisonnées.*

Gravat extret de "Le Grand Livre Du Pacifique" dels francesos Roselene Dousset and Etienne Taillemite, on es veu, entre d'altres la nau "VICTÒRIA" arribant a les Illes Filipines.

Reproducció de la "Nao Victòria" de Magallanes feta l'any 2005 ubicada en la "Ciudad de Puerto de Sant Julian, Província de Santacruz, en la Patagonia Argentina". Amb el plànols disponibles per a la reconstrucció de la nau, els argentins de forma conscient o inconscient, han coronat la nau amb la Senyera de Catalunya. Un altre prova de la catalanitat de l'expedició de la 1ª circumval·lació al món.

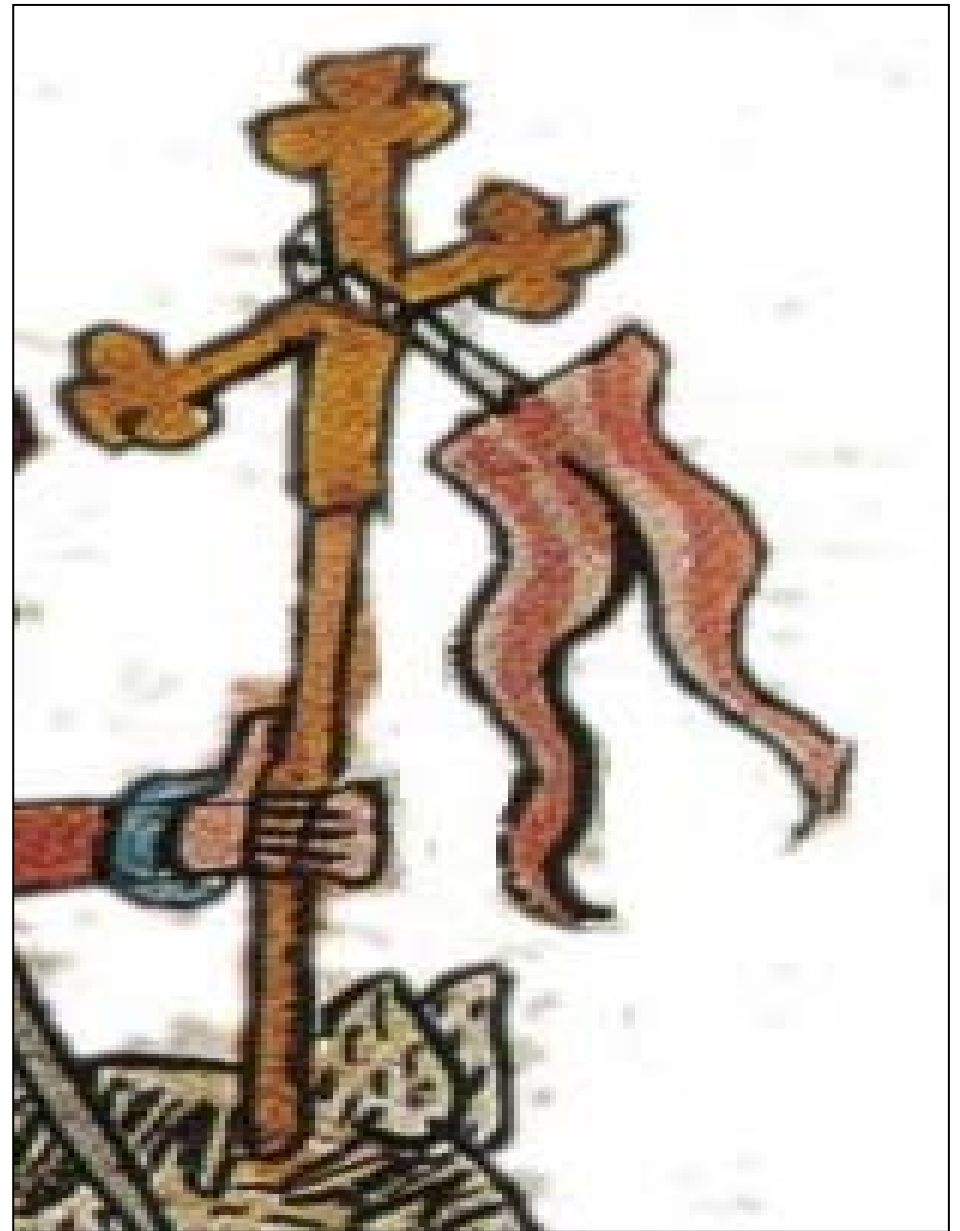

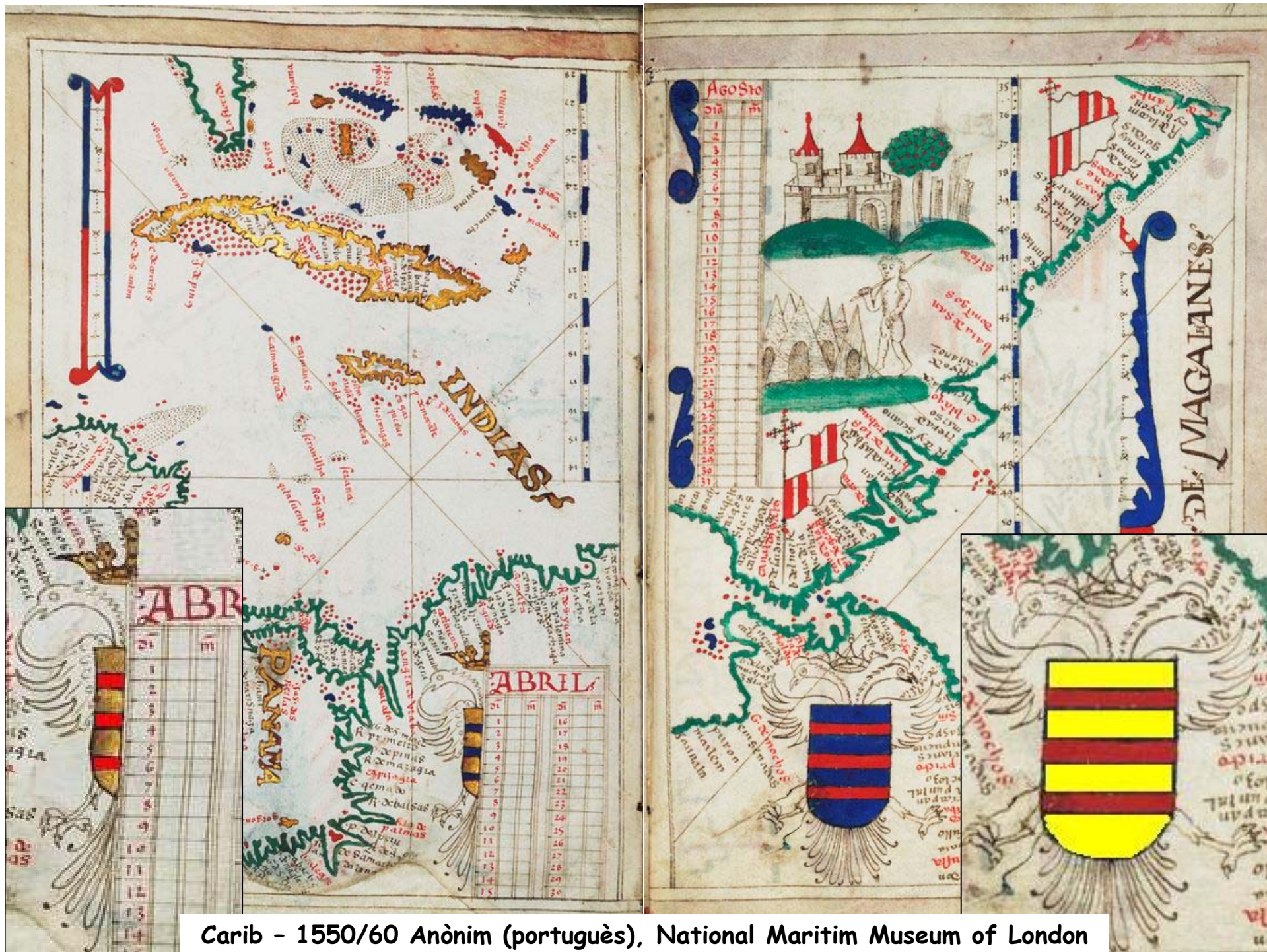
CÒDEX KOLER (any 1550)"Expedició a les costes de Veneçuela l'any 1527, comandada per Nicolaus Federmann amb una tropa de 123 soldats Hispanyols i 24 miners Alemanys, British Library, add. 15217

Golf de Mèxic - 1529 Girolamo da Verrazano (tosca), Biblioteca Vaticana

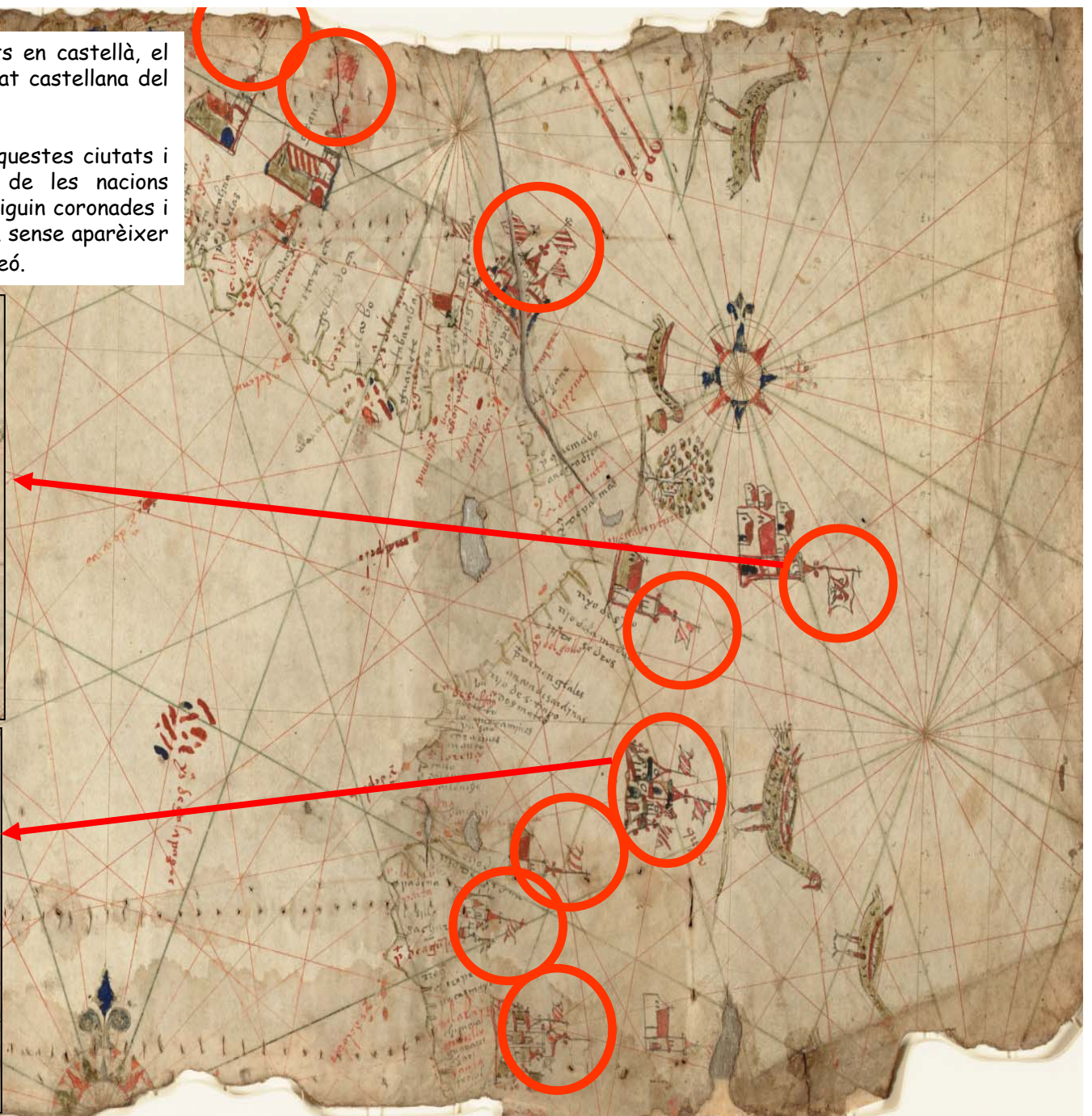
CÒDEX TELLERIANO-REMENSIS (fet pels asteques l'any 1562-63). El conquistador "hispanyol" "Nuño Beltrán de Guzmán" en l'expedició del territori que després s'anomenaria Nova Galícia, 1529. (Llengua/anotacions en Castellà, Pàg.44r del Còdex, Bibliothèque Nationale de France).

Carib - 1550/60 Anònim (portuguès), National Maritim Museum of London

Aquest mapa té tots els topònims escrits en castellà, el que ens indica probablement la nacionalitat castellana del autor.

En canvi, l'autor té molt clar que totes aquestes ciutats i territoris pertanyen al Imperi Català de les nacions Catalanes, d'aquí que totes les ciutats estiguin coronades i abanderades amb la senyera de Catalunya, sense aparèixer en tot el mapa ni un sol castell i ni un sol lleó.

Costa del Pacífic, Centre Amèrica a Colòmbia-1565, anònim castellà. Library of Congress, Washington

CONCLUSIONS

A vista de la realitat política que es desprèn d'aquest context històric i de les proves gràfiques aportades, el resultat és obvi i evident, una Castella derrotada, havia de tenir poc o cap protagonisme polític/influència dins la cort de Carles I. Per tant el imperi espanyol era l'imperi català amb tots els seus regnes, més Castella.

A més, si la realitat poliregna i federal sempre va ser característica de la cancelleria reial catalana i mai de la castellana ... no resultarà que en aquesta època seria més apropiat parlar del Imperi Català/espanyol de Carles I, que no pas del Imperi Castellà de Carles I?

Tot i la Censura, quantes d'aquestes proves gràfiques, objectives i irrefutables calen per que les Institucions Polítiques i Acadèmiques catalanes posin sobre la taula el valor polític i els mitjans econòmics necessaris per aprofundir en l'estudi de la història de Catalunya, per poder gaudir així d'una història pròpia no escrita per tercers.